

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenské Pravno
na roky 2014-2020**

obec
SLOVENSKÉ PRAVNO

2014

Vypracovala: Regionálna rozvojová agentúra STRED, Turčianske Teplice.

OBSAH:

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Základné informácie (tabuľka)

1.2. História obce

1.3. Širšie územné vzťahy

1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

2.1. Prírodné charakteristiky

- geomorfológia, klimatické podmienky, hydrologické pomery, pôdna charakteristika, fauna a flóra, krajinná štruktúra

2.2. Ochrana prírody

- chránené územia, NATURA 2000, ÚSES

2.3. Životné prostredie

- ovzdušie, voda, odpady, seizmicita, radónové riziká, environmentálna regionalizácia

3. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.1. Demografická situácia obce

- stav a vývoj obyvateľstva, pohyb obyvateľstva, veková štruktúra obyvateľstva

3.2. Vzdelávanie, vzdelanosť obyvateľstva

3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

4.1. Pamiatky a tradície

- tradície, kultúrne a historické pamiatky, osobnosti, rodáci,

4.2. Spoločenský život

- kluby, spolky, združenia, spoločenské aktivity a akcie

5. MATERIÁLNE A FINANČNÉ ZDROJE

5.1. Bývanie a bytový fond

5.2. Základná a technická infraštruktúra

- doprava, voda a odpady, komunikačné a informačné siete, elektrina, plyn,

5.3. Občianska infraštruktúra a vybavenosť, sociálna infraštruktúra

- občianska vybavenosť a služby, sociálne a zdravotné služby, školstvo a vzdelávanie, kultúra a osвета, zariadenia pre rekreáciu, šport a oddych, administratíva a verejná správa

6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV

6.1. Podnikateľské sféra

- primárny sektor, sekundárny sektor, terciálny sektor, kvartérny sektor, organizačná štruktúra hospodárstva

6.2. Trh práce

- zamestnanosť, nezamestnanosť

II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

7. SWOT ANALÝZA

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy, kľúčové problémy – matrica problémov

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

9.1. PHSR VÚC

9.2. ÚPN VÚC

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

10.1. Rozvojový potenciál územia, disparity rozvoja

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

11. VÍZA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. Vízia

11.2. Ciele stratégie rozvoja

- (*prioritné oblasti*,) strategický (globálny) cieľ, všeobecné (strategické) ciele, špecifické ciele

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Zdroje financovania stratégie

MONITORING

ČASOVÝ HARMONOGRAM

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Základné informácie

Kategorizácia

Územné členenie: Okres Turčianske Teplice, Žilinský kraj, Slovensko

Typ celku (obce): Obec

Región: Turiec

Obvod: Žilina

Symboly

Štatutárny zástupca

Meno: Ing. Marta Hruzová

Funkcia: starostka

Adresa

Obecný úrad Slovenské Pravno

Číslo: 123

PSČ: 038 22

Pošta: Slovenské Pravno

Kontaktné informácie

Telefón: +421 43 / 4962139, 4901218, 4901219

E-mail: starosta@obecslovenskepravno.sk

WEB: www.obecslovenskepravno.sk

Faktografické údaje

Kód obce: 512621

IČO: 00316911

DIČ: 2020594994

Počet obyvateľov: 921

Rozloha: 1 717 ha – 17,17 km²

Hustota: 54,98 obyv./km²

Nadmorská výška: 505 m.n.m.(najnižšia)

Nadmorská výška: 752,5 m.n.m.(najvyššia)

Súradnice: GPS: 48°54'32"S, 18°45'33"V

Rieka: Briešťanka

Prvá písomná zmienka: v roku 1 113

Úradné hodiny :**pondelok** 07:30 – 16:00**utorok** 07:30 – 12:00 – nestránkový deň**streda** 07:30 – 16:00**štvrtok** 07:30 – 16:00**piatok** 07:30 – 13:30**Spádovosť obce:**

Sídlo matričného úradu	Slovenské Pravno
Sídlo pracoviska daňového úradu	Turčianske Teplice
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Turčianske Teplice
Sídlo Okresného súdu	Martin
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Martin
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Martin
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Turčianske Teplice
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Martin

Školy:

Základná škola	Áno
Materská škola	Áno

Dopravné spojenie :

Autobusová zastávka	Áno
Vlaková zastávka	Nie

Obecná infraštruktúra:

Verejný vodovod	Áno
Verejná kanalizácia	Nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	Nie
Rozvodná sieť plynu	Áno

Káblová televízia	Nie
-------------------	-----

Vybrané služby:	
Predajňa potravinárskeho tovaru	Áno
Pohostinské odbytové stredisko	Áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	Áno
Predajňa pohonných látok	Áno
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	Áno
Predajňa súčastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	Nie
Hotel (motel, hotel)	Nie
Penzión *** až *	Nie
Turistická ubytovňa **, *	Nie
Chatová osada *** až *	Nie
Kemping **** až *	Nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	Nie
Komerčná poisťovňa	Nie
Komerčná banka	Nie
Bankomat	Nie
Pošta	Áno

Zdravotníctvo- vybrané ukazovatele:	
Lekárne a výdajne liekov	Áno
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	Áno
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	Áno
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	Nie
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	Áno

Životné prostredie- vybrané ukazovatele:	
Skládka komunálneho odpadu	Nie
Komunálny odpad	Áno
Využívaný komunálny odpad	Áno
Zneškodňovaný komunálny odpad	Áno

1.2. História obce

Osídlenie lokality Slovenské Pravno, ako vyplýva z archeologických nálezov, je oveľa staršie. Už v dobe rímskej vznikli na území Slovenského Pravna dve význačnejšie sídliská.

Okolo roku 1000 sa predpokladá staroslovanské drevené opevnenie na Šiancoch, ktoré sa pôvodne nazývalo Hradisko. Jeho pozostatky boli zistené pri archeologickom prieskume. Pravdepodobne niekedy v 11. - 12. storočí (keď sa Turiec dostal do rámca uhorského štátu) bol na mieste Hradiska postavený murovaný hrad. Zvyšky kamenných múrov s vežou tu stáli ešte v 50-tych rokoch 20. storočia.

Obec Slovenské Pravno si v roku 2014 pripomenulo 900 rokov od vyhotovenia listiny, v ktorej sa písomne prvýkrát spomína ako osada PRAUN v donácii uhorského panovníka Kolomana z 1. Septembra 1113. Podľa historicky dostupných listín zoborská listina hovorí, že obec je jednou z prvých v Turci a jedna z najstarších na Slovensku.

Slovenské Pravno sa nachádza v juhozápadnej časti Turčianskej kotliny v predhorí Žiaru na náplavovom kuželi Briešťanského potoka. V roku 1279 panovník Wladislav Jágelovský IV. Daroval za služby na rôznych vojenských výpravách majetok Pravna komesovi Rečkovi a jeho synom Pavlovi Choudovi a Tomášovi Serafílovi. V donančnej listine ich panovník vyčlenil spod právomoci zvolenského domínia a ako nižších turčianskych šľachticov podriadil priamo pod jurisdikciu kráľovského dvora. Okrem Slovenského Pravna im patrilo ešte Rudno, Liešno a Medziház. Potomkovia tohto rodu si časom nadobudli aj Dubové, Borcovú a Blážovce.

Koncom 14. Storočia prichádzajú do panstva Slovenské Pravno i nemeckí kolonisti, ktorí tu zakladajú Brieštie, Hadvigu a Jesenovo.

V 16.storočí patrilo Slovenské Pravno medzi najbohatšie turčianske obce. V 16. storočí tu bola škola, prvým rektorom bol Pavol Vranka (1572 - 1573) a posledným bol Ján Kolár (1810). V 17. Storočí malo významné postavenie aj v politickom, hospodárskom a cirkevnom živote. Obec v roku 1655 dostala trhové právo. V obci sa taktiež nachádzali mlyny, pálenice, pivovar a tlačiareň Ferdinanda Kohna (v rokoch 1908 -1912).Obyvatelia sa tu väčšinou živili prácou v poľnohospodárstve, remeselníckou činnosťou a to hrnčiarstvom a plátenníctvom. Pôsobili tu cechy: krajčírsky, kováčsky, zámočnícky, obuvnícky. Svojimi výrobkami boli vychýrení v celom Turci v pravňanskí hrnčiari. V roku 1870 bola založená štátna ľudová škola, v roku 1872 ako prvý v Turci poštový úrad, a v roku 1895 obvodný notársky a matričný úrad. V roku 1882 sa v obci začala tradícia slovenských ochotníckych divadelných predstavení a v roku 1923 bola postavená Sokolovňa, kde neskôr bolo zriadené kino.

Život v obci ovplyvnila aj prvá a druhá svetová vojna. Obyvatelia sa aktívne zúčastnili aj SNP, kde zahynuli miestni občania: Jozef Junaska, Juraj Paulíny starší a mladší, Miloš Čierny, Ján Páleš a nezvestným bol Eduard Bullo. Slovenské Pavno bolo oslobodené jednotkami 2.ukrajinského

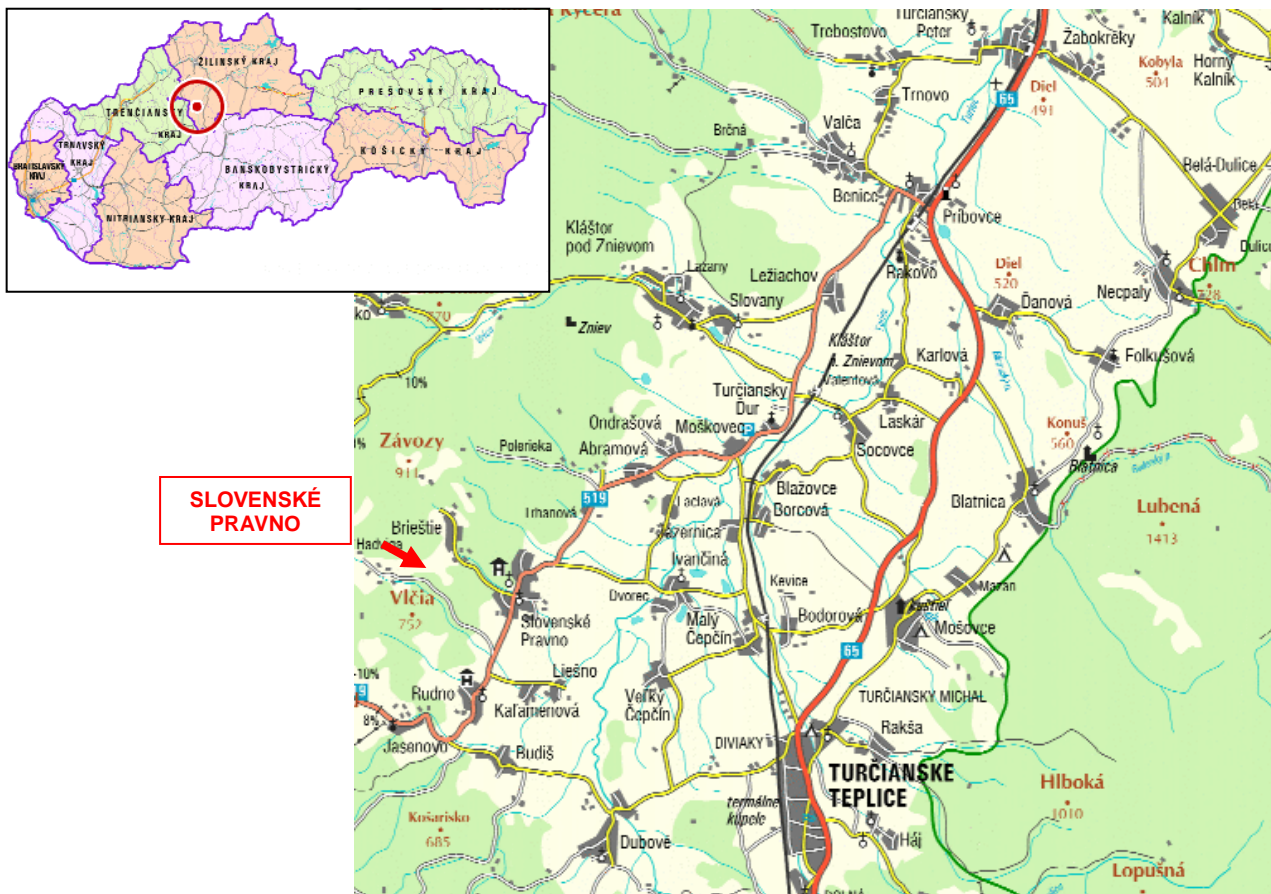
frontu spolu s pešími divíziami 4.rumunskej armády. Slobodné ráno svitlo 9.apríla 1945. Po skončení vojny sa obec zmodernizovala a vybudovali sa nové objekty, ktoré Slovenské Pravno potrebovalo.

Slovenské Pravno bolo rodiskom významných národných vedeckých a literárnych dejateľov. Významnými rodákmi boli: Eliáš Láni, spisovateľ Ján Hodík, pedagóg Ján Dérer, kultúrny pracovník Samuel Wágner, etnograf Krištof Chorváth a redaktor Emil Jesenský.

V roku 2002 prijala heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky erb obce. Predstavuje ho modro-strieborne cimburovitým rezom delený štít, v pravom poli je zlatá koruna a v druhom poli modré majuskulné písmeno W. Erb bol inšpirovaný motívmi z troch pečatidiel obce z 15. a 16. Storočia. Ich hlavným motívom bolo písmeno W, pretože najstaršie slovensko-pravnianske pečatidlo spadá do obdobia vlády Wladislava Jagelovského. Predpokladá sa, že písmeno W je iniciálkou jeho mena, čo potvrdzuje i skutočnosť, že bolo použité v kombinácii s kráľovskou korunou. Autormi obecného erbu sú manželia Naďa a Michal Vitanovský.

1.3. Širšie územné vzťahy

Obec sa nachádza v južnej časti Turčianskej kotliny pod východnými svahmi pohoria Žiar, po oboch stranách rieky Briešťanky. Obcou prechádza cesta II/519, ktorá spája Turiec s Hornou Nitrou. Od okresného mesta Turčianske Teplice je vzdialená približne 14 km severozápadne. Dopravná poloha obce je výhodná iba s cestným komunikačným prepojením na bližšie i vzdialenejšie okolie. Železničné spojenie je najbližšie v obci Malý Čepčín, vzdialenej 8 km. Susedné obce: Brieštie, Budiš, Liešno, Kaľamenová, Malý Čepčín, Abramová, Rudno a Jasenovo. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Turčianske Teplice a Žilinského samosprávneho kraja. Vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie je dôležité, kde sa v tomto priestore nachádza.

1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Obec Slovenské Pravno nemá vlastný územný plán.

Program odpadového hospodárstva do roku 2014.

Zoznam schválených VZN:

- VZN O podmienkach predaja výrobkov, poskytovania služieb na trhovách miestach a o ochrana spotrebiteľa
- VZN - O chove zvierat
- VZN - O pohrebníctve
- VZN - O miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN - O výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov škôl a školských zariadení
- VZN - O dotáciách z rozpočtu obce
- VZN - O opatrovateľskej službe a spôsobe určenia a výške úhrady za poskytované sociálne služby

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

2.1. Prírodné charakteristiky

- geomorfológia, klimatické podmienky, hydrologické pomery, pôdna charakteristika, fauna a flóra, krajinná štruktúra

Obec Slovenské Pravno leží v juhozápadnej časti Turčianskej kotliny pri úpätí Žiaru na náplavovom kuželi Briešťanského potoka. Nadmorská výška v strede obce je 505 m n. m., v chotári 452-752 m n. m. Povrch chotára na odlesnenej pahorkatine s náplavovými kužeľmi a na východných svahoch pohoria Žiar tvoria treťohorné a druhohorné horniny. Sú nesúvisle porastené jedľobučinami, miestami so smrekom a borovicou. Má hnedé lesné pôdy a rendziny. Je tu minerálny prameň.

2.2. Ochrana prírody - chránené územia

Vyhláškou ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky bolo v roku 2007 vyhlásené katastrálne územie obce Slovenské Pravno za Územie ochranného pásma II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Budiši.

V tomto ochrannom pásme je zakázané :

- zriaďovať skládky odpadov,
- spaľovať nebezpečné odpady,
- používať leteckú aplikáciu hnojív a ochranných chemických látok,
- budovať nové dopravné zariadenia a komunikácie bez podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu,
- vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom bez hydrogeologického prieskumu,
- vykonávať geologické práce bez hydrogeologického prieskumu,
- vykonávať lesohospodárske činnosti v rozpore s lesným hospodárskym plánom,
- povoľovať odber a odoberať podzemné vody v množstve väčšom ako 0,5 l/s.

2.3. Životné prostredie

Obec je členom Združenia obcí Horného Turca na ochranu životného prostredia, ktoré je záujmovým združením právnických osôb a vzniklo k 27.10.1994 v Turčianskych Tepliciach. Obce združené v tomto združení majú spracovaný spoločný Program odpadového hospodárstva do roku 2014.

Obec Slovenské Pravno zabezpečuje separovaný zber odpadu (papier, plasty, sklo) a odvoz komunálneho odpadu. Triedenie odpadu (elektro, textil, železo a pod.) je zabezpečené prostredníctvom zberného dvora. Komunálny odpad je vyvážaný na regionálnu skládku

komunálneho odpadu TKO Horná Štubňa, ktorá je zaradená v zmysle novej legislatívy v odpadovom hospodárstve ako skládka na nie nebezpečný odpad.

3. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.1. Demografická situácia obce

- stav a vývoj obyvateľstva, pohyb obyvateľstva, veková štruktúra obyvateľstva

Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku podľa SODB 2011

Vek		Muži						Ženy						Obyvateľstvo	
		spolu	slobodní	ženatí	rozvedení	ovdovení	nezistení	spolu	slobodné	vydaté	rozvedené	ovdovené	nezistené	úhrn	%
Slovenské Pravno															
0 – 2		9	9	0	0	0	0	14	14	0	0	0	0	23	2,4
3 – 4		2	2	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	15	1,6
5		6	6	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	8	0,8
6 – 9		19	19	0	0	0	0	12	12	0	0	0	0	31	3,2
10 – 14		28	28	0	0	0	0	23	23	0	0	0	0	51	5,3
15		8	8	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	13	1,3
16 – 17		16	16	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0	26	2,7
18 – 19		16	16	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	29	3,0
20 – 24		42	39	1	2	0	0	41	37	3	0	0	1	83	8,6
25 – 29		34	27	2	5	0	0	32	19	9	4	0	0	66	6,8
30 – 34		41	25	13	3	0	0	44	14	24	6	0	0	85	8,8
35 – 39		38	9	23	6	0	0	32	3	20	7	2	0	70	7,3
40 – 44		39	8	22	9	0	0	31	2	25	3	1	0	70	7,3
45 – 49		30	4	20	5	1	0	31	1	22	6	2	0	61	6,3
50 – 54		23	4	16	3	0	0	30	2	22	4	2	0	53	5,5
55 – 59		38	2	25	8	3	0	36	2	24	4	6	0	74	7,7
60 – 64		33	3	26	3	1	0	32	1	22	3	6	0	65	6,7
65 – 69		22	1	16	2	3	0	30	0	20	0	10	0	52	5,4
70 – 74		16	1	14	0	1	0	18	0	5	1	12	0	34	3,5
75 – 79		9	0	8	0	1	0	20	0	4	0	16	0	29	3,0
80 – 84		3	0	2	0	1	0	11	0	1	0	10	0	14	1,5
85 +		0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	11	0	11	1,1
Nezistený		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0,1
Spolu		472	227	188	46	11	0	492	173	201	38	78	2	964	100,0
0 – 5		17	17	0	0	0	0	29	29	0	0	0	0	46	4,8
6 – 14		47	47	0	0	0	0	35	35	0	0	0	0	82	8,5
Produktívny		358	161	148	44	5	0	337	109	171	37	19	1	695	72,1
Poproduktívny		50	2	40	2	6	0	90	0	30	1	59	0	140	14,5
Podiel obyvateľstva	0 - 5	3,6	-	-	-	-	-	5,9	-	-	-	-	-	4,8	-
	6 - 14	10,0	-	-	-	-	-	7,1	-	-	-	-	-	8,5	-
	produktívny vek	75,8	-	-	-	-	-	68,5	-	-	-	-	-	72,1	-
	poproduktívny vek	10,6	-	-	-	-	-	18,3	-	-	-	-	-	14,5	-

Priemerný vek	38,11	-	-	-	-	-	41,87	-	-	-	-	-	40,02	-
---------------	-------	---	---	---	---	---	-------	---	---	---	---	---	-------	---

Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti podľa SODB 2011

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenské Pravno			
Slovenská	445	468	913
Nemecká	1	0	1
Poľská	0	1	1
Bulharská	1	0	1
Nezistená	25	23	48
Spolu	472	492	964

3.2. Vzdelávanie, vzdelanosť obyvateľstva

Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania podľa SODB 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Slovenské Pravno				
Základné		66	98	164
Učňovské (bez maturity)		121	73	194
Stredné odborné (bez maturity)		66	56	122
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		10	8	18
Úplné stredné odborné (s maturitou)		63	98	161
Úplné stredné všeobecné		14	23	37
Vyššie odborné vzdelanie		2	5	7
Vysokoškolské bakalárske		11	13	24
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		40	40	80
Vysokoškolské doktorandské		1	0	1
Vysokoškolské spolu		52	53	105
Študijný odbor	prírodné vedy	0	3	3
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	13	8	21
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	5	2	7
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	6	2	8
	Zdravotníctvo	3	7	10
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	10	15	25
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	8	11	19
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	1	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
	Nezistený	6	4	10
Bez školského vzdelania		69	69	138
Nezistené		9	9	18
Úhrn		472	492	964

3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania podľa SODB 2011

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Slovenské Pravno			
Rímskokatolícka cirkev	166	212	378
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	203	204	407
Evanjelická cirkev metodistická	1	0	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	1	2
Bez vyznania	57	42	99
Nezistené	44	33	77
Spolu	472	492	964

Obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka podľa SODB 2011

Materinský jazyk	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Slovenské Pravno			
Slovenský	441	461	902
Český	1	1	2
Nemecký	1	4	5
Poľský	0	1	1
Iný	1	0	1
Nezistený	28	25	53
Spolu	472	492	964

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

4.1. Pamiatky a tradície

- tradície, kultúrne a historické pamiatky, osobnosti, rodáci,

Historické pamiatky:

- Rokokový kaštieľ z roku 1754, postavený na renesančných základoch
- Kúria – pôvodne renesančná zo začiatku 17. stor. v 19. stor. prestavaná
- Rím. kat. gotický kostol z 13 stor., bočná kaplnka gotická, klenba lode a veža renesančne upravená v roku 1789, kostol je ohradený múrom, v ohradenom priestore je renesančná zvonica, v kaplnke neskorogotická socha Piety z rokov 1520-1530
- Záhradný pavilón zrubového typu s pavlačou vystavaný na renesančnom základe koncom 18. storočia, doplnený ľudovými maľbami z roku 1792 (premiestnený do Múzea slovenskej dediny v Jahodníckych hájoch v Martine)
- Pomník padlých

- Kostol evanjelický z roku 1886

Významní rodáci obce Slovenské Pravno sú:

- básnik, náboženský spisovateľ Eliaš Láni (1570 - 1618)
- spisovateľ Ján Hodík (1585 - 1642)
- pedagóg Ján Dérer (1847 - 1904)
- kultúrny pracovník Samuel Wágner (1831 - 1878)
- etnograf Krištof Chorvát (1872 - 1897)
- redaktor Emil Jesenský (1872 - 1931)

4.2. Spoločenský život

- kluby, spolky, združenia, spoločenské aktivity a akcie

V obci Slovenské Pravno sa každoročne koná množstvo spoločenských a kultúrnych podujatí pre obyvateľov obce. Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, a taktiež spolupodieľaním na organizovaní niektorých spoločenských alebo kultúrnych podujatí v spolupráci so základnou školou a miestnymi organizáciami.

Každoročné podujatia:

- Oslavy oslobodenia obce,
- Deň matiek
- Deň detí,
- Oslavy Slovenského národného povstania
- Mikulášska a Vianočná besiedka,

Na spoločenskom dianí obce sa bezprostredne podieľajú aj nasledovné organizácie:

- Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) – sú najaktívnejšou organizáciou s najväčšou členskou základňou, podieľajú sa na plnení úloh Civilnej ochrany obyvateľstva,
- Zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ) – podieľa sa na organizovaní významných jubileí občanov, sobášov, uvítaní detí do života, a taktiež pohrebov,
- Občianske združenie Cesta
- Klub dôchodcov
- Únia žien Slovenska
- Obecný futbalový klub (OFK)
- Základná škola
- Rímsko-katolícka farnosť
- Ev. a. v. farský úrad

6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV

6.1. Podnikateľské sféra

- primárny sektor, sekundárny sektor, terciálny sektor, kvartérny sektor, organizačná štruktúra hospodárstva podľa SODB 2011

Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia

Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne				
	spolu	%	z toho		
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní
Slovenské Pravno					
Muži	250	54,6	0	3	35
Ženy	208	45,4	4	8	32
Spolu	458	100,0	4	11	67

Pohlavie	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé			
				spolu	v tom		
					deti do 16 rokov	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl
Slovenské Pravno							
Muži	1	87	3	115	72	28	15
Ženy	19	134	5	101	69	17	15
Spolu	20	221	8	216	141	45	30

Pohlavie	Ostatní závislí, nezistení	Úhm obyvateľstva	Narodení v obci bydliska	
			spolu	%
Slovenské Pravno				

Muži	16	472	250	53,0
Ženy	25	492	229	46,5
Spolu	41	964	479	49,7

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia

Vek, pohlavie		Postavenie v zamestnaní					Ekonomicky aktívni spolu
		Zamestnanci	Podnikatelia		členovia družstiev	ostatní a nezistení	
			so zamestnancami	bez zamestnancov			
Slovenské Pravno							
15 - 19	muži	1	0	0	0	0	1
	ženy	0	0	0	0	4	4
	spolu	1	0	0	0	4	5
20 - 24	muži	16	0	2	0	6	24
	ženy	13	1	0	0	5	19
	spolu	29	1	2	0	11	43
25 - 29	muži	19	0	3	0	4	26
	ženy	18	0	1	0	1	20
	spolu	37	0	4	0	5	46
30 - 34	muži	29	0	5	0	6	40
	ženy	26	0	2	0	4	32
	spolu	55	0	7	0	10	72
35 - 39	muži	22	1	10	0	3	36
	ženy	21	1	2	0	3	27
	spolu	43	2	12	0	6	63
40 - 44	muži	20	0	3	0	9	32
	ženy	23	0	4	0	3	30
	spolu	43	0	7	0	12	62
45 - 49	muži	19	0	8	0	1	28
	ženy	24	0	0	0	3	27
	spolu	43	0	8	0	4	55
50 - 54	muži	13	2	2	0	6	23
	ženy	18	0	2	0	4	24
	spolu	31	2	4	0	10	47
55 - 59	muži	23	0	1	0	8	32
	ženy	18	0	0	0	2	20
	spolu	41	0	1	0	10	52
60 - 64	muži	3	0	0	1	3	7
	ženy	1	0	0	0	0	1
	spolu	4	0	0	1	3	8
65+	muži	1	0	0	0	0	1
	ženy	2	0	0	0	2	4
	spolu	3	0	0	0	2	5
Úhrn	muži	166	3	34	1	46	250
	ženy	164	2	11	0	31	208
	spolu	330	5	45	1	77	458
%		72,1	1,1	9,8	0,2	16,8	100
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych							
Muži		-	-	-	-	-	69,6
Ženy		-	-	-	-	-	60,5
Spolu		-	-	-	-	-	65,2

Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych	-	-	-	-	-	3,6
---	---	---	---	---	---	-----

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Slovenské Pravno				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	26	7	33	27
Lesníctvo a ťažba dreva	5	1	6	6
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	1
Výroba potravín	4	8	12	12
Výroba nápojov	8	9	17	16
Výroba odevov	0	1	1	0
Výroba kože a kožených výrobkov	5	6	11	11
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	7	0	7	7
Výroba papiera a papierových výrobkov	3	2	5	5
Tlač a reprodukcia záznamových médií	0	2	2	1
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	1	4	5	4
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	1
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0	2	2	2
Výroba a spracovanie kovov	3	3	6	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	1	16	15
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	1	1	1
Výroba elektrických zariadení	3	2	5	1
Výroba strojov a zariadení i. n.	3	1	4	4
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	20	11	31	22
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	0	1	1
Výroba nábytku	1	3	4	4
Iná výroba	2	1	3	3
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	4	0	4	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	1	1
Zber, úprava a dodávka vody	2	0	2	1
Výstavba budov	10	1	11	9
Inžinierske stavby	4	1	5	2
Špecializované stavebné práce	18	2	20	15
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	3	0	3	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	11	17	15
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	12	19	31	28
Pozemná doprava a doprava potrubím	19	5	24	21
Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	1	1	1
Poštové služby a služby kuriérov	0	4	4	3
Ubytovanie	1	0	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	2	5	7	6
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	0	2	2

Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	1	2	2
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1	1
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	1	2	2
Právne a účtovnícke činnosti	0	4	4	1
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	0	1	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	0	3	3
Vedecký výskum a vývoj	1	0	1	1
Reklama a prieskum trhu	1	1	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	1	2	2
Sprostredkovanie práce	3	1	4	3
Bezpečnostné a pátracie služby	2	1	3	3
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	2	2	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	12	14	26	24
Vzdelávanie	9	16	25	18
Zdravotníctvo	6	23	29	23
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2	2
Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2	2
Činnosti členských organizácií	0	1	1	0
Ostatné osobné služby	2	3	5	4
Nezistené	13	17	30	17
Spolu	250	208	458	373

6.2. Trh práce

- zamestnanosť, nezamestnanosť

Nezamestnanosť v okrese Turčianske Teplice, vrátane obce Slovenské Pravno sa pohybuje okolo 13,48 %. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou do okresných miest – Martin alebo Turčianske Teplice.

II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

7. SWOT ANALÝZA

Swot analýza obce Slovenské Pravno bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí),
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- rozvojové zábery obce,
- strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

SWOT ANALÝZA

Poloha obce a väzba na vonkajšie okolie	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - priaznivá dopravná napojenosť na uzle regiónu, - blízkosť jedného z hlavných uzlov regiónu. 	<ul style="list-style-type: none"> - nevypracovaný územný plán obce, - ohrozenie životného prostredia a prírodných daností vplyvom komunikačných sietí.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - využitie katastrálneho územia obce pre bytovú a občiansku výstavbu, - možnosti kooperácie riešenia otázok regionálneho charakteru s okolitými obcami. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov smerujúci na občiansku vybavenosť.
Životné prostredie	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť prírodných prvkov, - dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu, - dostatok spodnej vody. 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecný nezáujem na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin, - nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - využitie prírodného potenciálu na vytváranie rekreačných zón, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozovanie obce hlučnosťou (najmä nárastom dopravy),

<ul style="list-style-type: none"> - vyriešenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, pri očakávanom náraste množstva komunálnych odpadov, - zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére ŽP. 	<p><i>prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch, - vytváranie divokých skládok odpadu.
---	--

Technická infraštruktúra	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok priestorov pre bytovú výstavbu a subjekty podnikania. 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná kanalizácia obce, - nedostatok financií pre investície na údržbu a modernizáciu zariadení technickej infraštruktúry, - nedostatok financií na rekonštrukciu obecných budov, - nedostatok investícií pre investície do občianskej vybavenosti, - nedostatočná frekvencia autobusových spojov, - divoké skládky odpadu, separovaný zber.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a oprava miestnych komunikácií - rekonštrukcia miestnych komunikácií, úpravy obecných verejných priestranstiev, - vybudovanie kanalizácie v celej obci, - vybudovanie miestneho vodovodu - rekonštrukcia budovy obecného úradu. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov a prípadná neúspešnosť projektov pre riešenie rozvoja technickej vybavenosti, - narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi budovami.

Sociálna (občianska) infraštruktúra	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce s prevahou rodinných domov, 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoká prevádzková nákladovosť objektov sociálnej infraštruktúry v pôsobnosti obce, - neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb, - zhoršený technický stav obecných objektov, dlhodobé zanedbávanie ich údržby a opráv, - nedostatok finančných prostriedkov.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zrekonštruovanie obecných budov, - rozšírenie obchodu a služieb, sortimentu a kvality ponuky. 	<ul style="list-style-type: none"> - stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov, - vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia, - potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov s ich postupným odstraňovaním, - stav a vývoj zdravotného stavu obyvateľstva.
Demografický vývoj a ľudské zdroje.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - takmer jednotná národnostná štruktúra obyvateľov, - dopravné spojenie do zamestnania, škôl, na kultúrne, športové a iné podujatia, - predpoklady priaznivého demografického 	<ul style="list-style-type: none"> - odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce, - nepriaznivá vzdelanostná štruktúra v obci, - málo pracovných príležitostí priamo

vývoja počtu obyvateľov,	v obci.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - vznik pracovných príležitostí a ekonomický rozvoj celej oblasti, - vytváranie podmienok pre zamestnanie mladej generácie, - zvyšovanie kvalitatívnej úrovne sociálnej starostlivosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny, - nezamestnanosť, odchádzanie za prácou.

Záujmové združenia, kultúrne a spoločenské aktivity.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - existujúce objekty: základná škola, obecná knižnica s starej budove ZŠ, atď., - organizovanie kultúrnych podujatí detí a mládeže - tradícia v organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedokončená rekonštrukcia obecných budov, - menší záujem mladších generácií o záujmovú činnosť, kultúrne a športové aktivity, atď., - nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno-spoločenských akciách,
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zapojenie všetkých vekových zložiek obyvateľstva na záujmových aktivitách, - poskytovanie priestorov pre stretávanie a organizovanie obecných podujatí, - pokračovanie v tradíciách obce v športových, kultúrnych a spoločenských podujatiach. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov, - slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci.

Ekonomické podmienky a podnikateľské prostredie.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci v cestovnom ruchu, - obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné využívanie verejných zdrojov (EÚ, SR, - nízka finančná a daňová sila obce, - vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, - priaznivé podmienky pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ, - racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov na samosprávu. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, - nepriaznivé vplyvy na životné prostredie obce, - celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod. .

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužívané šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy, kľúčové problémy – matrica problémov

Z auditu zdrojov a SWOT analýzy vyplýva **kľúčový problém** a to je

„ nedostatok základných služieb a malý rozvoj investícií pre obnovu a rozvoj obce“.

Kľúčové disparity rozvoja obce Slovenské Pravno:

V **hospodárskej oblasti** je to nedostatok podnikateľskej činnosti, na čo nadväzuje nedostatok pracovných príležitostí. Obec nedostatočne využíva potenciál v oblasti cestovného ruchu, ktorý by mohol byť prínosom v rozšírení ponuky pracovných príležitostí. Obyvatelia riešia viac existenčné problémy ako spoločenské. Napriek tomu je kultúrno-spoločenský život pomerne bohatý. Je v záujme obce podporovať a vytvárať materiálne podmienky pre duchovné, kultúrne a športové aktivity mládeže ale aj dospelých a dôchodcov (športoviská, klubovú činnosť, a pod.)

V obci je malý rozsah služieb (obchodu, pohostinstvo) Obyvatelia si zvykli, ale je potrebné riešiť dopravnú dostupnosť či už smerom do Martina, Prievidze alebo Turčianskych Teplíc.

Riešením základných existenčných problémov sa vyrieši aj vzhľad obce (cesty, bytový fond, potoky, životné prostredie celkom), opatera starých ľudí, stabilizácia a index vitality obyvateľstva.

V **oblasti ľudských zdrojov** patrí ku kľúčovým disparitám slabšia vzdelanostná úroveň obyvateľov obce. Obec ohrozuje negatívny prirodzený prírastok a odchod obyvateľstva do ekonomicky vyspelejších regiónov za prácou. Ďalší základný problém je sociálna inklúzia a ľudské zdroje. Najväčším problémom je **starnutie obyvateľstva** a odchod mladých ľudí z obce. Živitelia rodín odchádzajú za prácou na dlhodobejšie pobyty a v obci zostávajú ženy, deti a dôchodcovia, čo je veľmi negatívny jav pre život rodín ale aj obce.

Nedobudovaná technická infraštruktúra – chýbajúca kanalizácia je istým obmedzením v oblasti zvyšovania kvality života obyvateľov obce. Taktiež je významným indikátorom pre vstup investorov do oblasti.

Hlavné faktory rozvoja obce Slovenské Pravno:

V **hospodárskej oblasti** je hlavným faktorom rozvoja nízka zamestnanosť. Je aj sociálnym determinantom zdravia obyvateľstva.

Cestovný ruch: existuje prírodný, kultúrny, ľudský potenciál obce, ktorý možno efektívne využiť v oblasti rozvoja turistiky, remesiel, rozvoja kultúrnych atraktivít obce. Dôležitým prvkom je propagácia obce a budovanie pozitívneho imidžu.

Existujúce **ľudské zdroje** možno efektívne zapojiť do rozvoja terciálnej sféry podporou podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovaní projektov, rozširovanie internetovej gramotnosti a pod.)

Technická a sociálna infraštruktúra : dobudovaním technickej infraštruktúry, výstavbou nových rodinných domov a udrжанím priaznivého životného prostredia sa obec stane príťažlivou pre mladých ľudí a mladé rodiny, čo bude vplývať na rozširovanie a pozitívne sa to odrazí na demografii obyvateľstva.

Ochrana životného prostredia – uvedomelosť obyvateľov je významným prvkom ochrany životného prostredia. Vychádza z princípov trvaloudržateľného rozvoja ochrany a tvorby krajiny,

z potreby znižovať a obmedzovať negatívne dopady ľudskej činnosti na zložky životného prostredia. Významnú úlohu to zohráva aktívny prístup obce v Združení obcí horného Turca na ochranu životného prostredia.

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

9.1. PHSR VÚC

Súlad PHSR obce slovenské Pravno s PHSR Žilinského samosprávneho kraja:

Dané aktivity akčného plánu sú v súlade s PHSR Žilinského samosprávneho kraja :

Oblasť : konkurencieschopnosť regiónov:

Strategický cieľ 4. Zachovanie rôznorodosti a zlepšenie spolupráce subregiónov pri posilnení pozície Žilinského kraja a Považia v kontexte Európy regiónov

Špecifický cieľ : 4.1 Posilnenie identity subregiónov ako zdroja ich konkurencieschopnosti

Opatrenie : 4.1.3 Posilňovanie miestnej a regionálnej identity obyvateľov s krajinou, v ktorej žijú a

Aktivity:

- Realizovať projekty zamerané na dosiahnutie cieľovej kvality krajiny a zvýraznenie krajinného rázu.
- Zveľaďiť prírodné a významné krajinné prvky obcí a regiónu pre zvýšenie ich atraktivity a pestrosti.
- Podporovať zabezpečenie súladu medzi záujmami vlastníkov a užívateľov pozemkov či budov s verejno-prospešnými záujmami obcí a regiónu pri dosahovaní cieľovej kvality krajiny, ochrane prírodného a kultúrneho dedičstva v obciach a regióne.
- Zvýšiť atraktivitu verejných priestorov v sídlach - podporovať komplexnú tvorbu a obnovu kvalitných verejných priestorov v sídlach s dôrazom na požiadavky komunity.
- Posilniť spoluprácu architektov, samosprávy a miestnych obyvateľov pri tvorbe verejných priestorov v obciach a mestách s dôrazom na ich atmosféru a imidž miesta,

9.2. ÚPN VÚC

Obec nemá vlastný územný plán. V prípade realizácie bude vychádzať z územného plánu Žilinského samosprávneho kraja.

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

10.1. Rozvojový potenciál územia, disparity rozvoja

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,

- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí je územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciácie medzi obcami a regiónmi.

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Všeobecné východiská

Kľúčové disparity	Hlavné faktory rozvoja
1. Málo pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľov	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Zvýšenie atraktivity územia obce ⊙ Nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
2. Nevyhovujúca kvalita životného prostredia	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Skvalitnenie životného prostredia ⊙ Zachovanie kultúrno-historického dedičstva
3. Nedostatočne využitý kultúrno-historický potenciál obce	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb
4. Nedostatok sociálnych a zdravotných služieb	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
5. Nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
6. Nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života	

Z hľadiska vyváženého a optimálneho rozvoja územia obce a zvyšovania kvality života obyvateľov je nevyhnutné zamerať sa v programovom období 2014 – 2020 na rovnomernejšiu

koncentráciu zdrojov do všetkých strategických priorít. Skoordinovaná koncentrácia zdrojov by sa mala prejavovať nielen vo vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie verejných politík, ale i možnosti využívania zdrojov z fondov EÚ. Na základe získaných skúseností prvoradá intervencia by mala smerovať do aktivít, ktoré budú mať výraznejší dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce.

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

11. VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. Vízia

Vízia: Zvyšovanie kvality života v obci Slovenské Pravno s dôrazom na zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií.

Tento strategický cieľ je postavený na predpoklade, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepší kvalitu života obyvateľov predovšetkým v dvoch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra
- zlepši starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej – vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie a informovanie

Vysporiadaním majetkových vzťahov bude možné uzatvárať partnerstvá pri budovaní miestnej infraštruktúry, čo podporí rozvoj podnikateľských aktivít a tým zamestnanosť a viac finančných zdrojov použiteľných na rozvoj obce.

Dostatočná a aktuálna propagácia obce, zabezpečené požadované služby podporia rozvoj cestovného ruchu, ale aj záujem o trvalé bývanie.

Celoživotné vzdelávanie a vybudovaná kultúrna a sociálna infraštruktúra zvýši úroveň vzdelanostných aktivít aj záujem o spoločenské vyžitie v obci a stabilizáciu obyvateľov.

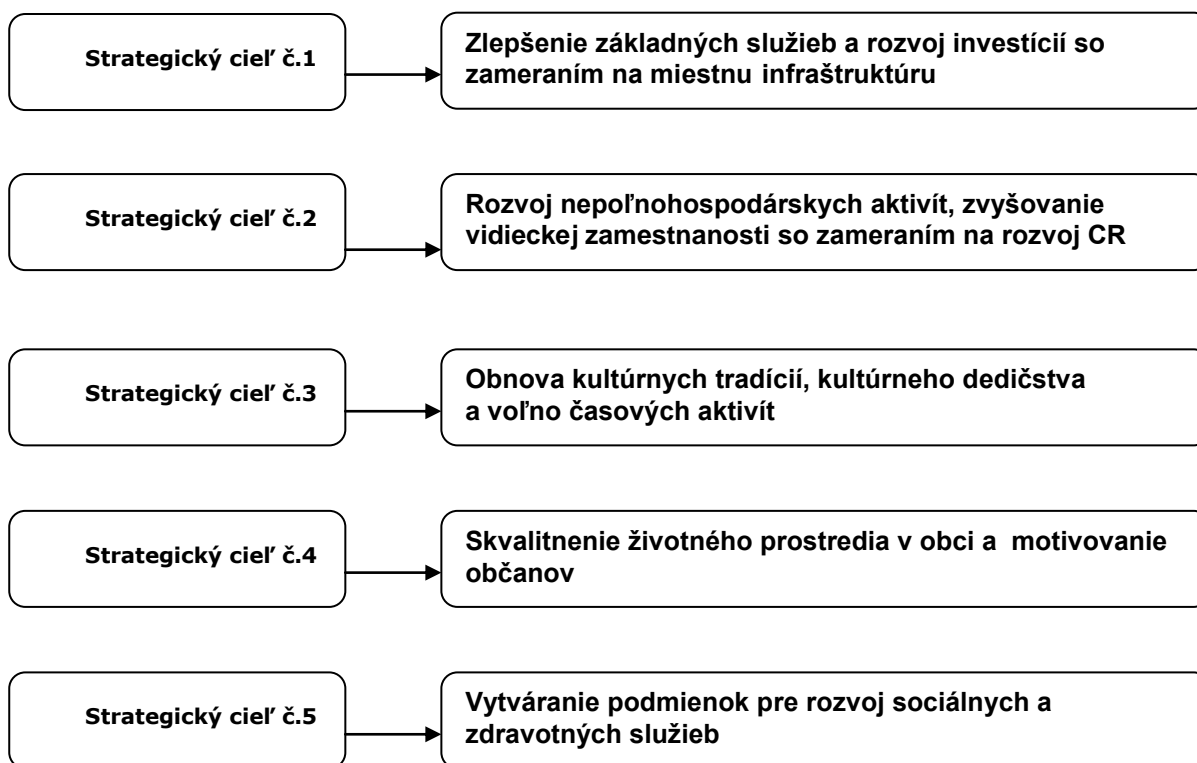
11.2. Ciele stratégie rozvoja

- (prioritné oblasti,) strategický (globálny) cieľ, všeobecné (strategické) ciele, špecifické ciele

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Slovenské Pravno vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Pre naplnenie dlhodobej vízie mesta boli v PHSR obce Slovenské Pravno stanovené nasledovné strategické ciele:

Schéma strategických cieľov PHSR obce Slovenské Pravno:

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Okrem verejných finančných zdrojov sa počíta aj s účasťou súkromných zdrojov. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

Ciele a zámery vychádzajú z realizovaného prieskumu názorov obyvateľov obce Slovenské Pravno.

Vybrané údaje:

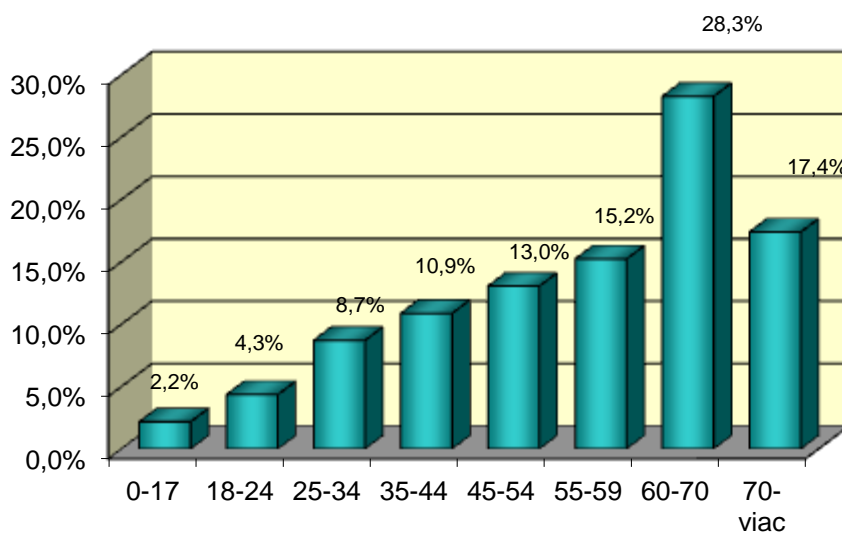
Tabuľkové a grafické vyhodnotenie otázok dotazníka

1. Štruktúra respondentov podľa pohlavia

	žien	mužov	spolu
počet	25	21	46
%	54,34 %	45,65 %	100 %

2. Veková štruktúra respondentov									
Vek	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-70	71-viac	spolu
počet	1	2	4	5	6	7	13	8	46
%	2,17%	4,35%	8,70%	10,87%	13,04%	15,22%	28,26%	17,39%	100%

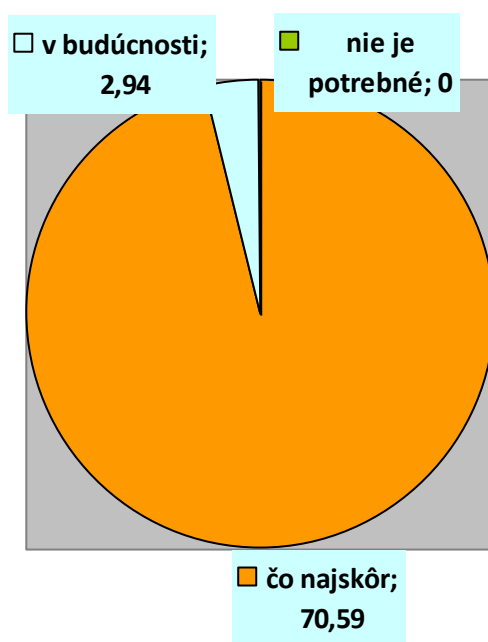
Prieskum názorov na projektové zámery a investičné akcie v %

Poradie	Ktoré problémy je potrebné podľa Vás riešiť.	čo najskôr
1.	Rekonštrukcia základnej a materskej školy	70,59 %
2.	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	50,00 %
3.	Vybudovanie kanalizácie v obci	44,11 %
4.	Podpora rozvoja cestovného ruchu (budovanie náučných chodníkov, cyklotrás)	26,47 %
5.	Rekonštrukcia cintorína a jeho rozšírenie	23,53 %
6.	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	14,71 %
7.	Vybudovanie záchytného parkoviska kamiónov	8,82 %
8.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	5,88 %

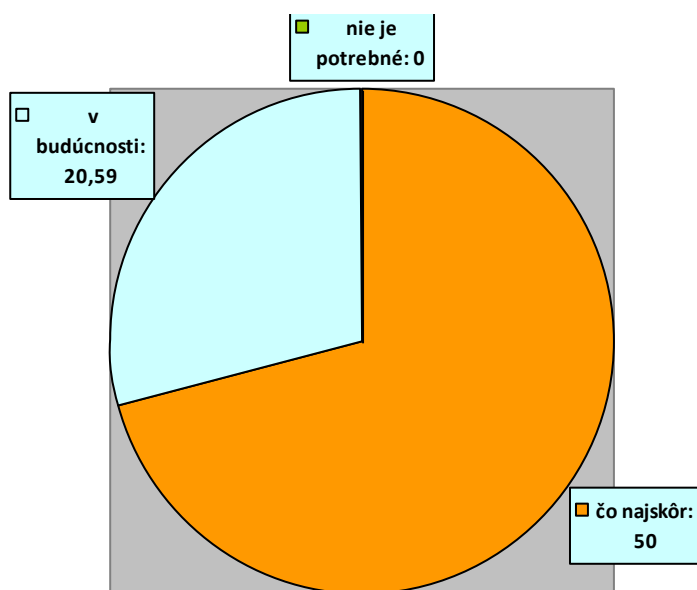
Poradie	Ktoré problémy je potrebné podľa Vás riešiť.	v budúcnosti
1.	Vybudovanie kanalizácie v obci	38,24 %
2.	Podpora rozvoja cestovného ruchu (budovanie náučných chodníkov, cyklotrás)	35,29 %
3.	Rekonštrukcia cintorína a jeho rozšírenie	26,47 %
4.	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	26,47 %
5.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	23,53 %
6.	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	20,59 %
7.	Vybudovanie záchytného parkoviska kamiónov	17,65 %
8.	Rekonštrukcia základnej a materskej školy	2,94 %

Poradie	Ktoré problémy je potrebné podľa Vás riešiť.	nie je potrebné
1.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	23,53 %
2.	Vybudovanie záchytného parkoviska kamiónov	23,53 %
3.	Rekonštrukcia cintorína a jeho rozšírenie	8,82 %
4.	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	8,82 %
5.	Vybudovanie kanalizácie v obci	2,94 %
6.	Podpora rozvoja cestovného ruchu (budovanie náučných chodníkov, cyklotrás)	2,94 %
7.	Rekonštrukcia základnej a materskej školy	0,00 %
8.	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	0,00 %

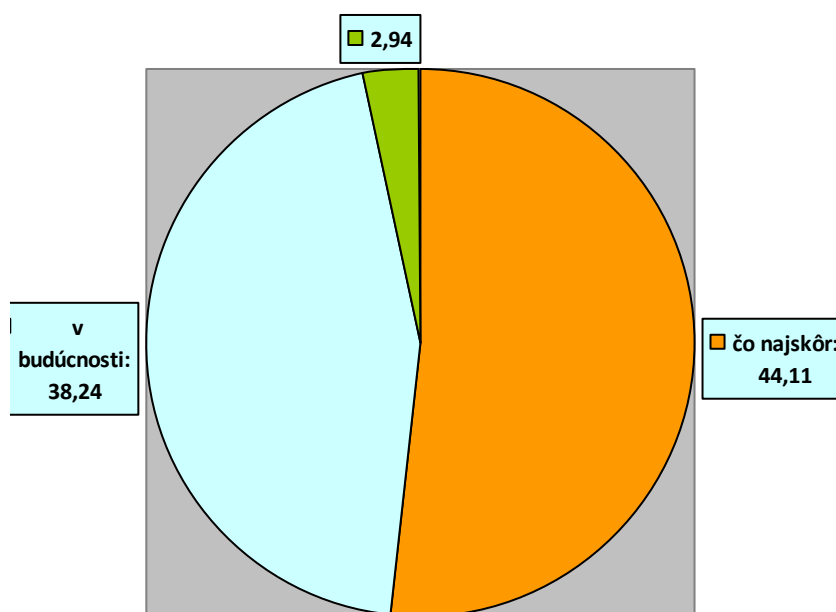
Vybrané ukazovatele v %: **Rekonštrukcia základnej a materskej školy**

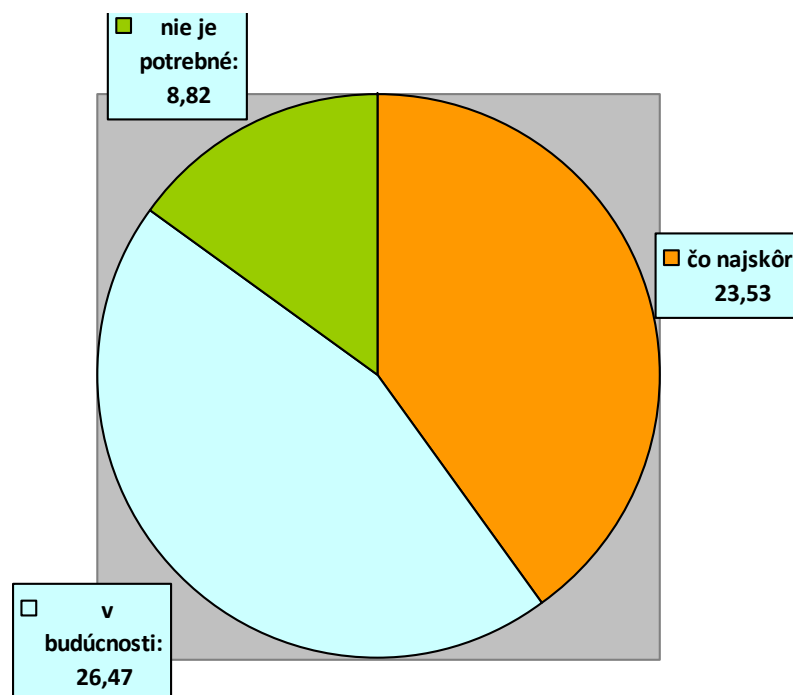
Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií.

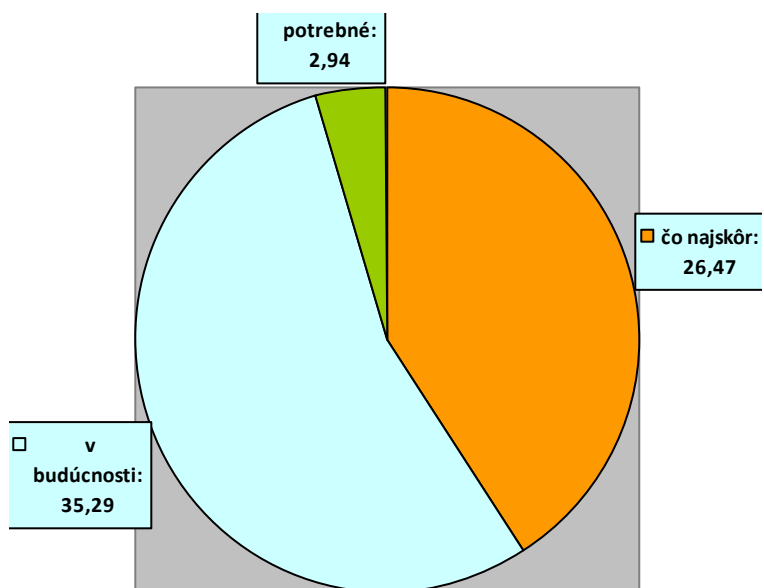
Vybudovanie kanalizácie v obci

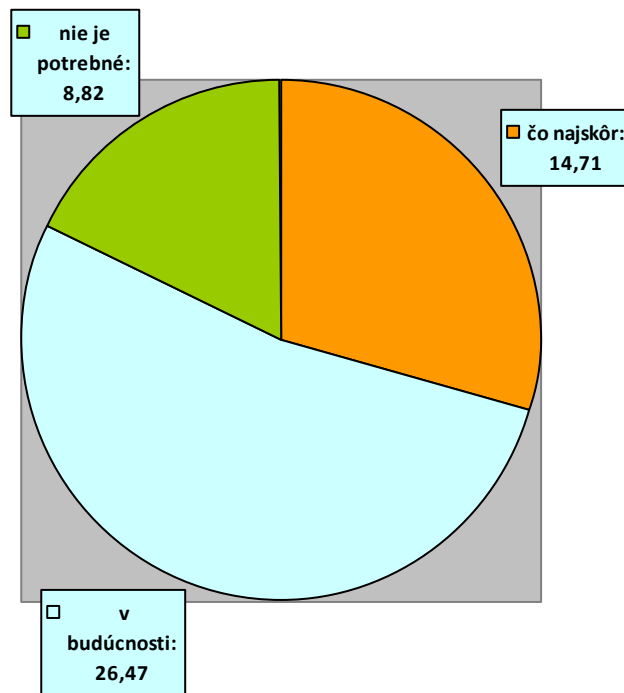
Rekonštrukcia cintorína a jeho rozšírenie

Podpora rozvoja cestovného ruchu (budovanie náučných chodníkov, cyklotrás).

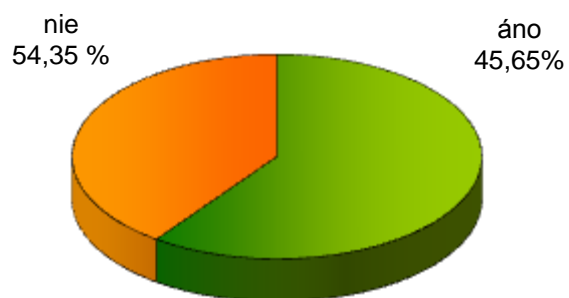
Rekonštrukcia obecného rozhlasu

Navštevujete internetovú stránku obce ?

Áno: 21 – 45,65 %

Nie: 25 – 54,35 %

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Zdroje financovania stratégie

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromné zdroje.

- európske fondy:

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

OPATRENIE 7 - ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

OPATRENIE 19 - LEADER

PROGRAMOVÁ ČASŤ

I. PROGRAM ROZVOJA

1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU

- priority, opatrenia a indikatívne aktivity, väzba na *prioritné oblasti a ciele*

Špecifické ciele vychádzajú z analýz a naplňajú sa aktivitami, ktoré môžu byť realizované v nadväznosti a v určitých časových horizontoch.

Priorita č.1: Obnova a rozvoj obce Slovenské Pravno		
Strategický cieľ č. 1 – Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru		
Špecifický cieľ : Zlepšiť kvalitu miestnej infraštruktúry		
Opatrenie č. 1 – Budovanie miestnej infraštruktúry		

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1	Majetkovo - právne vysporiadanie pozemkov v katastri obce	2014-2020
2.	Rekonštrukcia základnej a materskej školy	2016-2018
3.	Investície do objektov a lokalít podporujúcich voľno časové aktivity (ihriská, športoviská a pod.) prostredníctvom Prístupu Leader	2016-2018

4.	Vybudovanie kanalizačných zberačov s napojením do ČOV v spolupráci s Turvod a.s.	2016-2020
5.	Úprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a prístupových ciest	2015-2017
6.	Rekonštrukcia obecných budov so zameraním na zníženie energetickej náročnosti a polyfunkčné využitie	2015-2017
7.	Budovanie informačného systému	2015-2018
8.	Budovanie kamerového systému	2015-2018
9.	Rekonštrukcia cintorína a jeho rozšírenie	2015-2018
10.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2015-2018

Priorita č. 2: Vytváranie pracovných príležitostí v obci Slovenské Pravno
Strategický cieľ č. 2 – Rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít, zvyšovanie vidieckej zamestnanosti so zameraním na rozvoj cestovného ruchu
Špecifický cieľ č.1 – Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných miest
Opatrenie č.1.1 – Vidiecka zamestnanosť
Opatrenie č.1.2 – Rozvoj cestovného ruchu

poradové číslo	Aktivita	časový horizont
1.	Uzatvárať partnerstvá so súkromným a verejným sektorom pri vytváraní nových pracovných príležitostí, v oblasti cestovného ruchu (prístup Leader/CLLD)	2014-2020
2.	Podpora rozvoja cestovného ruchu	2014-2020
3.	Projekt peších, cykloturistických a bežkárskejších trás, náučných chodníkov, odpočinkových miest a pod. s malou architektúrou	2014-2020
4.	Podpora rekonštrukcie nevyužitých budov na zariadenia poskytujúce služby CR	2014-2020
5.	Podpora projektu rekonštrukcie a modernizácie miestnej technickej infraštruktúry	2014-2020

Priorita č. 3: Rozvoj kultúrneho dedičstva
Strategický cieľ č. 3 – Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľno
časových aktivít
Špecifický cieľ : Zvýšenie návštevnosti a počtu zapojených subjektov do kultúry
Opatrenie č.1 – kultúrne dedičstvo

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Materiálna podpora činnosti miestnych spolkov a klubov	2014-2020
2.	Podpora a rozširovanie tradičných kultúrnych podujatí	2014-2020
3.	Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web stránka)	2014-2020
4.	Zveľaďovanie športovísk a ihrísk	2016-2018
5.	Zapájanie mládeže do uvedených aktivít	2014-2020
6.	Podpora existujúcich miestnych spolkov	2014-2020
7.	Uzatváranie susedských, národných i cezhraničných partnerstiev v oblasti kultúry, športu a iných záujmových činností (hasiči, poľovníci, mládež a p.)	2014-2020
8.	Spracovanie plánu kultúrno-spoločenských aktivít obce	2014-2020
9.	Udržať a rozšíriť činnosť knižnice ako centra vzdelávania	2014-2020
10.	Vzdelávania v oblasti výpočtovej techniky, práce s počítačom a internetom podľa požiadavky obyvateľov	2014-2020

Priorita č. 4: Zlepšovanie životného prostredia
Strategický cieľ č. 4 – Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov
Špecifický cieľ: Zvýšenie kvality ovzdušia a zvýšenie separácie
Opatrenie č. 1 – Kvalita životného prostredia

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Likvidácia čiernych skládok odpadu	2014-2020
2.	Skvalitnenie systému separácie odpadu -budovanie zberného dvora	2014-2020
3.	Podpora vzdelávania v oblasti životného prostredia	2014-2020
4.	Dlhodobá úprava a regulácia potoka	2014-2020
5.	Podpora projektov obnovy lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu	2014-2020
6.	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie na kúrenie (využitie odpadu z lesnej ťažby a bio-odpadu zo záhrad a poľnohospodárskej výroby)	2014-2020

Priorita č. 5: Sociálna a zdravotná oblasť
Štrategický cieľ č. 5 – Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb
Špecifický cieľ : Vytvorenie systému pomoci obyvateľov v núdzi
Opatrenie č. 1 – Kvalita sociálnych a zdravotných služieb

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Zmapovanie potreby opatrovateľskej a donáškovej služby	2014-2020
2.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v sociálnej oblasti (stravovanie, škôlka, spoločné projekty ap.)	2014-2020
3.	Podľa požiadaviek obyvateľov riešiť opatrovateľskú službu, prípadne inak zabezpečiť starostlivosť o starých a chorých obyvateľov	2014-2020
4.	Spolupráca so subjektami pôsobiacimi v oblasti sociálnej	2014-2020

	starostlivosti	
5.	Vytváranie podmienok pre všeobecných lekárov, stomatológov a pod.	2014-2020

Akčný plán – aktivity (zoznam investícií) je zostavený podľa výsledkov dotazníkového prieskumu. Poradie dôležitosti ale nie je určené, vzhľadom na špecifické podmienky, ktoré budú definované až v jednotlivých výzvach v rámci Programu rozvoja vidieka SR a podľa reálnych možností obce. Akčný plán je ale realizovateľný v uvedenom časovom období a všetky plánované investície sú rovnocenné.

II. IMPLEMENTČNÝ RÁMEC PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu

Na realizáciu stratégií bude potrebné používať nielen vlastné zdroje, ale bude hľadať aj finančné zdroje z iných zdrojov. Obec sa bude usilovať o získanie dotácií v rámci pomoci EÚ – Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020 a ďalších grantových systémov podporujúcich princíp environmentálny, cezhraničnej spolupráce, rozvoja ľudských zdrojov a pod.

Pre programové obdobie operačných programov 2014 – 2020 je obec zaradená medzi obce do 1000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bude prioritne prostredníctvom **Programu rozvoja vidieka, opatrenie 7 a 19.**

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

3.2. Realizačný rámec opatrení

OPATRENIE 7 - ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

Podopatrenie: **7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie**

Názov operácie:

Využitie obnoviteľných zdrojov energie

Opis operácie:

Výstavba nových, rekonštrukcia, modernizácia a oprava zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove – napr. zriaďovanie kotolní a príslušných rozvodov pre budovy v majetku obce (napr. vykurovanie a zohrievanie vody v obecnom úrade, nájomných bytov, kultúrneho domu a pod.). Oprávnenými môžu byť aj investície smerujúce k zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov (napr. zatepľovanie, výmena okien, regulácia vykurovacej sústavy), ale len ak sú súčasťou projektu, ktorý je spojený s využívaním OZE.

Názov operácie:

Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Opis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok – za predpokladu, že prispievajú k ekonomickému rozvoju, verejnému záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní.

Podopatrenie: 7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu

Názov operácie:

- *Budovanie širokopásmového internetu*

Opis operácie:

- Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí vrátane zariadenia verejne prístupného miesta.

Podopatrenie: 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry

Názov operácie:

Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis operácie:

- investície súvisiace so zlepšovaním vzhľadu obcí a s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – úprava verejných priestranstiev, tvorba parkov, výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektů v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku
vrátane ich okolia
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu
- Investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémů a iných bezpečnostných prvků)
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektů v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktů

Podopatrenie: **7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu**

Názov operácie:

Rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu

Opis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých bodů a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - kultúrne a prírodné dedičstvo, národné kultúrne pamiatky a pamiatkové územia, prírodné úkazy, historické, prírodné a iné zaujímavosti, zriadenie múzejných zariadení a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistů;
- marketing a manažment služieb vidieckeho cestovného ruchu a propagácie územia rôznymi formami (tlačené/elektronické formy propagácie, podujatia zamerané na propagáciu , veľtrhy ...);

- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách;
- informačné body, smerové tabule, KIOSK.

OPATRENIE 19 – LEADER

Podopatrenie: **19.1 Prípravná podpora**

Názov operácie:

Budovanie kapacít, tréningy a sieťovanie za účelom prípravy a implementácie stratégie miestneho rozvoja

Opis operácie:

Prístup zdola nahor je jednou z efektívnych možností zapojenia miestnych obyvateľov na vidieku do rozhodovacieho procesu na lokálnej úrovni. Na to je však potrebné poznať možnosti daného územia a zmobilizovať miestne obyvateľstvo a zapájať ho aktívne do procesov rozhodovania. Cieľom podopatrenia je tak pripraviť vidiecke verejno-súkromné partnerstvá, ktoré v programovom období 2007 – 2013 nerealizovali prístup LEADER. Výsledkom budú pripravené partnerstvá, schopné uchádzať sa o podporu v rámci nástroja CLLD a schopné efektívne pripraviť a implementovať stratégiu CLLD, ktorá vznikne v nadväznosti na budovanie lokálnych kapacít správnym uplatňovaním strategického plánovania, vytváraním sietí, informovanosťou o prístupe zdola nahor, zanalyzovaním potrieb a problémov daného územia a ďalších základných znakov metódy LEADER/CLLD. Výsledky budú prispievať k príprave a vytvoreniu predpokladu na zvýšenie kvality života na vidieku na území SR.

Podopatrenie: 19.2: **Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou**

Názov operácie:

Implementácia opatrení v rámci CLLD

Opis operácie:

V nadväznosti na oblasti, ktoré budú môcť realizovať MAS v rámci stratégií CLLD z EFRR v rámci CLLD v IROPe a s cieľom doplnkovosti PRV a IROP v oblasti podpory CLLD, sa v rámci opatrenia LEADER stanovujú nasledovné oblasti, ktoré budú môcť MAS v rámci stratégií CLLD financovať z EPFRV v nadväznosti na uvedené priority a oprávnené opatrenia v časti 8.2.16.2 tohto opatrenia:

Oblasti zamerania v rámci LEADER:

1. *Konkurencieschopnosť a diverzifikácia poľnohospodárstva a lesníctva* – podpora podnikov, malých fariem, mladých farmárov, cieľom má byť zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva, podpora začatia podnikania, umiestnenie produktov na trh, investície do spracovania a marketingu miestnych výrobkov, krátke dodávateľsko-odberateľské reťazce, diverzifikácia poľnohospodárskej výroby.
2. *Kvalita života* – obnova a rozvoj obcí cez investície do drobnej infraštruktúry a miestnych služieb, zveľaďovanie vidieckeho priestoru, vytváranie podmienok pre podnikateľskú, komunitnú, spolkovú a športovú činnosť obyvateľov, posilňovanie tradícií, histórie územia a zvykov
3. *Vidiecky cestovný ruch (VCR)* – verejné a súkromné investície do rozvoja VCR, investície, ktoré zvýšia a podporia využitie potenciálu VCR v území, zlepšia kvalitu služieb, vytvoria doplnkové služby, investície do podpory agroturizmu, marketing a propagácia, infraštruktúra VCR, investície v oblasti rozvoja cykloturistiky a pod.
4. *Technológie šetrné k životnému prostrediu, inovácie a vedomostná základňa vo vidieckych oblastiach a využívanie IKT* – investície do OZE, vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, investície podporujúce využívanie IKT.

Podopatrenie 19.3 **Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín**

Názov operácie:

Príprava a vykonávanie projektov spolupráce MAS

Opis operácie:

v rámci podopatrenia projektov spolupráce, môže ísť o 2 typy spolupráce:

1. Národná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER na území SR,
2. Nadnárodná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER, na území EÚ alebo 3 krajín.

MONITORING

Overiteľnosť a kontrolovateľnosť opatrenia:

Riziká implementácie opatrenia

- procesy verejného obstarávania
- výber prijímateľov
- informačný systém
- kontrola žiadostí o platbu

Opatrenia na zmiernenie rizika implementácie:

- povinnosť postupovať v zmysle legislatívy o verejnom obstarávaní vrátane aplikovania sociálneho aspektu pri verejnom obstarávaní;
- overiteľnosť a kontrolovateľnosť je zabezpečená systémom administratívnych kontrol a kontrol na mieste v zmysle legislatívy upravujúcej kontroly investičných opatrení.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Príprava technickej dokumentácie k stavebnému povoleniu – 3 – 4 mesiace

Termín vyhlásenia výziev – minimálne 1 x v roku

Termín realizácie tvorby a spravovania projektovej žiadosti – 2-3 mesiace

Proces verejného obstarávania – min. 2 mesiace

Podľa finančných možností je možné realizovať niektoré opatrenia súbežne, následne alebo v rámci spoločných projektov.

Odhad realizácie PHSR vychádza preto zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Finančnú náročnosť pri riešení konkrétnych opatrení bude možné stanoviť až v akčných plánoch podľa aktuálnej menovej politiky.

Vzor realizácie opatrení akčného plánu je v Prílohe č.1.

Akčné plány na jednotlivé volebné obdobia (4 roky) schvaľuje obecné zastupiteľstvo podľa dostupnosti finančných prostriedkov a časových možností.

Každý akčný plán musí byť:

1. Reálny podľa finančných a časových možností.
2. Konkrétny - rieši príčinu špecifického cieľa
3. Flexibilný – podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán.
4. Transparentný – verejne prístupný a kontrolovateľný.
5. Monitorovateľný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Modelová štruktúra programovej časti (realizačný rámec opatrení- akčný plán) –vzorový príklad pre jednu prioritu

Všeobecný cieľ I.	Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru												
Priorita 1	Obnova a rozvoj obce Slovenské Pravno												
	Indikatívne aktivity	Monitorovacie ukazovatele	Financovanie v tis. EUR									Zdroje	
			celkovo	vlastné zdroje		externé zdroje							
				Obec	Miestne zdroje	EÚ fondy + národné spolufinanc.	EÚ iné	Štátny rozpočet	VÚC	Súkromné (investori)	Iné		
Špecifický cieľ I.	Zlepšiť kvalitu miestnej infraštruktúry												
Opatrenie 1.	Budovanie mestskej infraštruktúry	- oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií - rekonštrukcia obecných budov so zameraním na zníženie energetickej náročnosti	- počet m2 rekonštruovanej plochy - % zníženia emisií CO2 - % úspora energií ročná - počet návštevníkov centra	180	20	2	150			5		3	Program rozvoja vidieka, obec
		- budovanie informačného systému - budovanie kamerového systému - rekonštrukcia miestneho rozhlasu	- počet informačných systémov - počet kamier - dĺžka rekonštrukcie rozhlasu	25	2		23						Program rozvoja vidieka, obec
		- Investície do objektov a lokalít podporujúcich voľopčasové aktivity prostredníctvom prístupu Leader	- počet nových architektonických prvkov - počet návštevníkov	650	5	150	300			45	150		Program rozvoja vidieka, obec , prístup Leader/CL LD